

Na temelju odredaba članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18) i članaka 52. i 53. Statuta Centra za pružanje usluga u zajednici Svitanje, ravnatelj Centra za pružanje usluga u zajednici Svitanje dana 17. prosinca 2021. godine donosi pročišćeni tekst Pravilnika o zaštiti na radu.

Pročišćeni tekst Pravilnika o zaštiti na radu obuhvaća: Pravilnik o zaštiti na radu od 18. prosinca 2015. godine te Izmjene i dopune Pravilnika o zaštiti na radu od 26. kolovoza 2021. godine u kojima je utvrđeno njihovo vrijeme stupanja na snagu.

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

- pročišćeni tekst

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom u skladu s djelatnosti, načinom rada, sredstvima rada i brojem radnika, a na temelju analize izvršene procjene rizika, Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje, Koprivnica, Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10 III. kat (u nastavku teksta: Centar) utvrđuje organizaciju i provedbu zaštite na radu, pravila zaštite na radu, prava, obveze i odgovornosti poslodavca i njegovih ovlaštenika te radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju Zakona o zaštiti na radu, Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama, Kolektivnim ugovorom za djelatnost socijalne skrbi, Pravilnikom o zaštiti od požara i ugovorima o radu.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika Centar osigurava primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, kao i primjenom pravila ponašanja u vezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara, evakuacije i spašavanja.

Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na sve radnike Centra, ali i na osobe na radu u skladu sa člankom 3. stavkom 1. točkom 11. Zakona (primjerice osobe na stručnom osposobljavanju za rad) bez obzira na trajanje radnog vremena.

Članak 3.

Ravnatelj Centra, odnosno njegovi ovlaštenici, dužni su primjenjivati pravila i mjere zaštite na radu od uvođenja radnika u posao do prestanka radnog odnosa.

II. OBVEZE POSLODAVCA U PROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU

1. Organizacija i provedba zaštite na radu

Članak 4.

Sve poslove zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, drugih propisa i ovog Pravilnika, organiziraju, uređuju, nadziru i prate njihovu primjenu ravnatelj Centra, odnosno ovlaštenici poslodavca i stručnjak zaštite na radu.

Članak 5.

Poslove zaštite na radu, Centar je dužan organizirati i provoditi prema odredbama članka 17. Zakona o zaštiti na radu. Za organiziranje i provedbu zaštite na radu u Centru odgovoran je ravnatelj Centra koji može svoje ovlasti u pisanom obliku prenijeti na ovlaštenika za zaštitu na radu. Ravnatelj osigurava sva potrebna financijska sredstva za obavljanje – provođenje zaštite na radu.

Članak 6.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu sukladno odredbama ovog Pravilnika.

Članak 7.

Izvršavanje poslova zaštite na radu za čije obavljanje Centar nije u mogućnosti osigurati stručno provođenje (nema odgovarajuće kadrove, opremu i sl.), može se ugovoriti s ovlaštenim osobama (vanjskim suradnikom).

Članak 8.

Ravnatelj Centra dužan je osigurati da se zaštita na radu u Centru provodi u skladu s odredbama zakona, podzakonskih propisa i ovog Pravilnika.

Procjena rizika

Članak 9.

Centar izradu procjene rizika na radu kao i izmjene i dopune rizika povjerava osobi ovlaštenoj za izradu procjene rizika. Pri izradi procjene rizika kao i dopuni procjene rizika obvezno sudjeluju radnici, ovlaštenici poslodavca i stručnjaci zaštite na radu, a ukoliko je potrebno, Centar uključuje i stručnjake iz drugih pojedinih područja.

Ovlaštenik poslodavca

Članak 10.

Ovlaštenik Centra je osoba koja je dužna organizirati provedbu zaštite na radu i nadzirati da se mjere zaštite primjenjuju u skladu s propisima. Ovlaštenici su izravno odgovorni ravnatelju. Ovlaštenici moraju biti osposobljeni za poslove zaštite na radu u skladu s propisima.

Članak 11.

Ovlaštenik poslodavca ima slijedeća prava i obveze:

1. radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopustiti rad bez nadzora osposobljenog radnika,
2. radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada,
3. posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati,
4. isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika,
5. u suradnji za stručnjakom zaštite na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavka 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu,
6. nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu,
7. radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka,
8. osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,
9. osigura da se u vrijeme rada poštuju pravila o zabrani pušenja, da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

Članak 12.

Ovlaštenici Centra su:

- 1) voditelj računovodstva,
- 2) računovodstveni referent.

2. Osposobljavanje za rad na siguran način

Članak 13.

Svi radnici se moraju osposobiti za rad na siguran način. Svi ovlaštenici Centra moraju se dodatno osposobiti iz područja zaštite na radu u skladu s procjenom rizika.

Članak 14.

Sadržaj i plan programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuje se ovisno o procjeni rizika i definiran je Planom za osposobljavanje. Plan i program osposobljavanja izrađuje osoba ovlaštena za osposobljavanje radnika.

Članak 15.

Centar je dužan radnika osposobiti za rad na siguran način prije početka rada, kod promjena u radnom postupku, kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene, kod uvođenja nove tehnologije ili kod upućivanja radnika na novo radno mjesto, kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu. Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način Centar je obvezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana. Radniku koji se ne uspije osposobiti za rad na siguran način Centar ima pravo otkazati ugovor o radu.

Članak 16.

Osposobljavanje za rad na siguran način sastoji se od teoretskog dijela za poslove malog rizika, a od teoretskog i praktičnog dijela za poslove srednjeg i velikog rizika. Teoretski dio osposobljavanja se provodi samoobrazovanjem uz konzultacije sa stručnjakom zaštite na radu, a praktični dio osposobljavanja obuhvaća primjenu teoretskog dijela osposobljavanja na mjestu rada, u skladu s pravilima i uputama za rad na siguran način. Po završenom teoretskom, odnosno praktičnom dijelu osposobljavanja, a nakon provjere znanja za svakog radnika sastavlja se zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način. Osposobljavanje za rad na siguran način i provjera osposobljenosti obavlja se, u pravilu, u redovno radno vrijeme.

Članak 17.

Procjenom rizika utvrđuju se radna mjesta i poslovi s posebnim uvjetima rada na koja se radnici kod poslodavca mogu rasporediti tek nakon prethodne osposobljenosti iz zaštite na radu te ukoliko ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenoga, tjelesnog ili psihičkog stanja, psihofizioloških i psihičkih sposobnosti.

Članak 18.

Osposobljavanju iz zaštite na radu, pored poslodavca i njegovih ovlaštenika, dužni su, sukladno Programu osposobljavanja pristupiti:

1. radnici za koje je to utvrđeno procjenom rizika,
2. radnici prije premještaja na drugo mjesto rada,
3. radnici koji rade na radnim mjestima na kojima je došlo do promjena u procesu rada,
4. radnici određeni za provođenje evakuacije i spašavanja,

5. radnici određeni za pružanje prve pomoći,

6. svi radnici po Programu za gašenje požara, bez obzira na to jesu li obuhvaćeni u prethodnim točkama od 1 do 5 ovog članka.

Članak 19.

Osposobljavanje iz zaštite na radu po utvrđenim programima Centar povjerava ovlaštenim ustanovama, odnosno trgovačkim društvima za obavljanje te djelatnosti.

Članak 20.

Za osposobljavanje iz područja zaštite na radu Centar je dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva. Svi troškovi koji nastanu u svezi s osposobljavanjem radnika Centra padaju na teret Poslodavca.

3. Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada

Članak 21.

Sredstvima rada smatraju se objekti za rad, radna oprema (strojevi, uređaji, postrojenja), radna oprema (pri radu s računalom) i prometna sredstva. Sredstva rada daju se na korištenje samo ako su izrađena u skladu s pravilima zaštite na radu i ako su ispravna.

Članak 22.

Centar je obvezan objekte namijenjene za rad održavati u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika i ispitivati pojedine vrste instalacija u rokovima utvrđenim tehničkim propisima. Centar je obvezan prestati s radom u objektima namijenjenim za rad u kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje zaposlenika.

Članak 23.

Pod objektima za rad u smislu prethodne odredbe smatraju se sve poslovne prostorije u kojima rade radnici u Centru.

Članak 24.

Pojedine vrste instalacija u objektima ispituje se prema posebnim tehničkim propisima i odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Članak 25.

Odgovorna osoba obvezna je obustaviti rad u objektu ako nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika. Nakon obustave rada odgovorna osoba obvezna je o tome u roku od tri sata obavijestiti ravnatelja Centra i poduzeti sve mjere da se opasnost otkloni. Nakon što je opasnost otklonjena, rad se nastavlja idućeg dana od početka radnog vremena.

Članak 26.

Sredstva rada daju se na korištenje samo ako je utvrđeno da su izrađena sukladno pravilima o zaštiti na radu i da su ispravna. Sredstva s povećanom opasnošću na radu u smislu ovog Pravilnika su sredstva koja koriste za rad električnu energiju, osim onih koja rade pod niskom naponima i zaštitno su izolirana, te osobna i teretna motorna vozila.

Članak 27.

Smatra se da su na sredstvima rada tijekom upotrebe primijenjena pravila zaštite na radu:

1. ako je povremenim pregledima i ispitivanjem u pojedinim radnim i pomoćnim prostorijama, te na instalacijama i uređajima u objektu za rad utvrđeno da tijekom upotrebe nisu nastale promjene zbog kojih postoji opasnost za život ili zdravlje radnika,
2. ako je povremenim pregledom i ispitivanjem elemenata, koji sredstva za rad zaštićuju od pojedinih opasnosti utvrđeno da tijekom upotrebe nisu nastale promjene koje ugrožavaju život ili zdravlje radnika,
3. ako je ispitivanjem prema propisanom postupku, utvrđeno da su za sredstva s povećanom opasnošću za rad primijenjena sva pravila zaštite na radu i da tijekom upotrebe nisu nastale promjene koje ugrožavaju život ili zdravlje radnika, te da je o obavljenim ispitivanjima sastavljen propisani zapisnik i izdana propisana izjava.

Članak 28.

Ispitivanja sredstava rada i radnog okoliša u rokovima utvrđenim prema Zakonu o zaštiti na radu organizira osoba ovlaštena za obavljanje tih poslova. O ispitanim sredstvima rada i radnom okolišu sastavlja se zapisnik i izdaje Svjedodžba ovlaštene osobe.

Članak 29.

Ispitana sredstva rada i uređaji koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu, isključuju se iz rada sve do njihova osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu, a u radnom okolišu koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad. Odluku o tome donosi ovlaštenik poslodavca, odnosno ravnatelj Centra. O zabrani rada na pojedinim strojevima i uređajima, ovlaštenik poslodavca dužan je odmah obavijestiti ravnatelja Centra. Popis sredstava rada te radnih prostorija i radnih prostora s utvrđenim rokovima pregleda i ispitivanja utvrđen je procjenom opasnosti.

Članak 30.

Centar osigurava odgovarajuća osobna zaštitna sredstva i skrbi da ih radnici koriste pri obavljanju poslova zbog ograničavanja opasnosti za zdravlje zaposlenika.

Članak 31.

Minimalna osobna zaštitna sredstva te radna i službena odjeća za svako radno mjesto određuju se procjenom rizika.

Članak 32.

Obveza je zaposlenika da zaštitna sredstva koriste namjenski.

Članak 33.

Radnik je dužan obavezno koristiti zaštitnu opremu i osobna zaštitna sredstva koja su mu potrebna kod izvršavanja poslova i radnih zadataka i koja su za te poslove propisana ovim Pravilnikom. Radnik je dužan čuvati ta sredstva od oštećenja i materijalno je odgovoran za gubitak ili namjerno njihovo oštećenje.

Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje

Članak 34.

Prava i obveze radnika i poslodavca u vezi sa zaštitom od požara i eksplozije uređeni su Zakonom o zaštiti od požara, provedbenim propisima, Pravilnikom o zaštiti od požara Centra za pružanje usluga u zajednici Svitanje, Zakonom i ovim Pravilnikom. Centar je obavezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

Članak 35.

Neposredni voditelj evakuacije i spašavanja obavezan je, u slučaju neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika i ostalih prisutnih osoba ako ostanu u prostorijama i prostorima Centra, organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora. Obveze iz prethodnog stavka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje radnika.

Članak 36.

Pod evakuacijom radnika i drugih osoba smatra se organizirano napuštanje mjesta rada i radnog okoliša za koje odgovara Centar, prije nego nastupi opasnost za zdravlje i život zbog iznenadnog događaja. Pod spašavanjem se smatra pružanje pomoći osobama koje se ne mogu same evakuirati, pružanje prve pomoći ozlijeđenim osobama i otklanjanje nastalih opasnosti.

Članak 37.

Osposobljavanje osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje, obavljaju za to ovlaštene ustanove i trgovačka društva, sukladno mogućim opasnostima (vremenske nepogode, pojave otrovnih plinova u širem okolišu, požar, eksplozije i dr.) i lokaciji poslovnog prostora Centra.

Članak 38.

Poslodavac donosi plan evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja. O planu evakuacije i spašavanja Centar upoznaje sve radnike. Na osnovi plana evakuacije i spašavanja provode se praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine.

Članak 39.

Planom evakuacije i spašavanja utvrđuje se: objekt na kojem mogu nastupiti izvanredni događaji, procjena ugroženosti, način otkrivanja opasnosti, način izvođenja evakuacije i spašavanja, mjesto evakuiranja, oprema radnika koji će voditi evakuaciju i spašavanje, te druga pitanja.

Pružanje prve pomoći

Članak 40.

Centar organizira i osigurava pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje zdravstvenoj ustanovi u svim mjestima rada i na svim radnim mjestima.

Članak 41.

Osobe za pružanje prve pomoći radnicima su za to osposobljeni i zaduženi radnici Centra.

Članak 42.

Osobi određenoj za pružanje prve pomoći stavlja se na raspolaganje potrebna oprema, te sanitetski materijal prema vrsti i količini utvrđenoj posebnim propisima. Oprema za prvu pomoć i sanitetski materijal pohranjuje se u ormaru prve pomoći. Odgovorne osobe za čuvanje ormarića i sadržaja ormarića za pružanje prve pomoći su radnici osposobljeni i zaduženi za pružanje prve pomoći.

Postupanje u slučaju ozljede na radu

Članak 43.

U slučaju ozljede na radu radnik koji se zatekne na mjestu događaja obavezan je o tome hitno izvijestiti radnika osposobljenog i zaduženog za pružanje prve pomoći, odnosno ovlaštenika poslodavca i/ili ravnatelja te osigurati pristup do ozlijeđenog radnika za neposredno pružanje prve pomoći, ako je za to osposobljen i time ne ugrožava vlastiti život. Ovlaštenik poslodavca je obavezan bez odgode doći na mjesto događaja te:

- 1) ukloniti izvor opasnosti, a kada to ne može učiniti brzo i jednostavno, tada osigurati da radnici hitno napuste opasno područje,
- 2) osigurati pristup do ozlijeđenog radnika i pružanje neposredne prve pomoći,
- 3) po potrebi pozvati hitnu medicinsku pomoć ili organizirati prijevoz ozlijeđenog radnika na liječenje u zdravstvenu ustanovu,
- 4) osigurati da dokazi o uzrocima ozljede ne budu uklonjeni dok se ne obavi očevid,
- 5) o događaju i poduzetim mjerama bez odgode izvijestiti ravnatelja.

Zaštita nepušača

Članak 44.

Centar je obavezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima. Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima i na mjestu rada. Kontrolu zabrane pušenja provode ravnatelj i ovlaštenik poslodavca. Svaki radnik koji kod poslodavca zatekne drugog radnika ili osobu u

pušenju može podnijeti prijavu ravnatelju ili ovlašteniku poslodavca. Radnici koji su zatečeni u kršenju odredaba ovog članka, a ne prestanu pušiti ili ne postupe po naredbi ravnatelja ili ovlaštenika poslodavca, isti ih privremeno udaljava s radnog mjesta, a o navedenom izrađuje zapisnik.

Zabrana pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti

Članak 45.

Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti, niti ih smije unositi na mjesto rada. Centar je obvezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama. Kontrolu zabrane pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti provode ravnatelj i ovlaštenik poslodavca.

Članak 46.

Svaki radnik koji kod poslodavca zatekne drugog radnika pod utjecajem alkohola ili pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti može podnijeti prijavu ravnatelju ili ovlašteniku poslodavca. Svaki radnik koji kod poslodavca zatekne drugog radnika pod utjecajem alkohola ili pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, obvezan je podnijeti prijavu ravnatelju ili ovlašteniku poslodavca ako su time ugroženi sigurnost i zdravlje drugih radnika, odnosno imovine. Simptome radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti utvrđuje ravnatelj. Provjeru je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja ovlaštenik poslodavca. Ukoliko nema osposobljenog radnika za provjeru je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti ili ukoliko nema uređaja za provjeru, postupak provjere provodi se u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 47.

Radnik je obvezan pristupiti provjeri je li pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, u protivnom se smatra da se radnik nalazi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti. Smatra se da je radnik pod utjecajem alkohola ukoliko se mjerenjem utvrdi koncentracija alkohola veća od 0,0 g/kg tjelesne mase, odnosno više od 0,0 ml/l izdahnutog zraka. Radnik za kojeg se utvrdi da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti mora biti privremeno udaljen iz prostorija poslodavca.

Članak 48.

O obavljenoj provjeri je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti sastavlja se zapisnik. U zapisnik se obvezno upisuju osobni podaci o radniku, podaci o radnom mjestu na koje je raspoređen, datum, sat, mjesto i rezultat provjere. Zapisnik potpisuju ovlaštenik poslodavca i osoba koja je izvršila provjeru.

Članak 49.

U slučaju osnovane sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, ovlaštenik poslodavca ili ravnatelj, obvezan je zabraniti radniku daljnji rad te ga uputiti nadležnom liječniku radi ocjene radne sposobnosti.

4. Obavješćivanje i savjetovanje iz zaštite na radu

Članak 50.

Centar je dužan na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti u skladu s odgovarajućim propisima, Centar mora na prikladan način svakom radniku učiniti dostupnim propise, opće akte, te sve pisane upute i obavijesti iz zaštite na radu. Obavijesti moraju biti stručne, pravodobne, istinite i potpune. Radnici moraju biti obaviješteni o svakoj izmjeni ili dopuni ovog Pravilnika i njegovih priloga.

5. Evidencije, isprave i obavijesti

Članak 51.

Centar je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu sa Zakonom, drugim propisima o zaštiti na radu i ovim Pravilnikom. Osim evidencija iz stavka 1. ovoga članka, Centar je obvezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu. 10 Davanje obavijesti i podataka Centra iz područja zaštite na radu obvezno se provodi na način da čuva privatnost radnika, u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka. Ravnatelj je dužan na početku svake godine, za prethodnu godinu, podnijeti godišnje izvješće Inspekciji rada, ako je u protekloj godini bilo ozljeda na radu ili slučajeva profesionalnih bolesti.

III. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

Članak 52.

Prava, obveze i odgovornost radnika u vezi sa zaštitom na radu utvrđeni su Zakonom, drugim propisima, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i ovim Pravilnikom.

Članak 53.

Svaki radnik Centra mora se pridržavati slijedećih pravila zaštite na radu:

1. osposobiti se za rad na siguran način,
2. obavljati poslove dužnom pažnjom, te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika,
3. prije početka rada pregledati mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijestiti ravnatelja ili ovlaštenika Centra,
4. pravilno koristiti sredstva rada,
5. pravilno koristiti propisanu zaštitnu opremu,
6. pravilno koristiti i samovoljno ne isključivati, ne vršiti preinake i ne uklanjati zaštite na sredstvima rada,
7. podvrći se obveznim zdravstvenim pregledima ako je za te poslove propisano,
8. odmah obavijestiti ravnatelja ili ovlaštenika poslodavca o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu,
9. posao obavljati u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca,

10. prije odlaska s mjesta rada ostaviti sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada,
11. odmah izvijestiti ravnatelja ili ovlaštenika Centra o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu,
12. odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje, sve dok Centar ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice,
13. izvršavati pojedine odluke, instrukcije i upute iz zaštite na radu, izdane od ravnatelja ili ovlaštenika Centra, koje oni izdaju u okviru svojih ovlaštenja,
14. pridržavati se oznaka, upozorenja i uputa za siguran rad, koja su postavljena na mjestima rada,
15. upotpunjavati i usavršavati svoja znanja iz zaštite na radu u tijeku rada,
16. ne koristiti alkohol ili drugo sredstvo ovisnosti prije i tijekom rada,
17. podvrći se provjeri utjecaja alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 54.

Radnik čini teže povrede radnih obveza iz zaštite na radu osobito ako:

- 1) ne izvršava obveze iz zaštite na radu propisane Zakonom, drugim propisima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog Pravilnika,
- 2) poslove radnog mjesta ne obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu,
- 3) ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri osposobljenosti za samostalan rad na siguran način,
- 4) propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok ne obavi s uspjehom provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način,
- 5) odbije prihvatiti ponudu za rad na drugom radnom mjestu za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način,
- 6) odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži ravnatelj iz razloga sigurnosti i zaštite zdravlja,
- 7) ne prekine rad kada mu prijete izravna opasnost po život ili zdravlje, zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu,
- 8) ne prijavi ravnatelju pojavu koja je prethodila nesreći na radu,
- 9) radeći protivno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugog radnika ili ako izazove ozljeđivanje drugog radnika ili materijalnu štetu na sredstvima za rad ili osobnim zaštitnim sredstvima,
- 10) ne koristi osobna zaštitna sredstva ili zaštitne naprave,
- 11) nenamjenski koristi osobna zaštitna sredstva ili njima rukuje ili ih održava na način protivan pravilima zaštite na radu i radne discipline,
- 12) ako ošteti ili ukloni oznake, upozorenja ili upute iz zaštite na radu i ne poduzme mjere da se one odmah nadomjeste neoštećenima,
- 13) odbije udaljiti se s mjesta rada kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti ili kada je zatečen da čini drugu težu povredu radne obveze ili discipline kojom ugrožava vlastitu sigurnost i zdravlje ili sigurnost i zdravlje drugog radnika,

14) odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri radi li pod utjecajem alkohola,

15) tijekom radnog vremena konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti kojima smanjuje sposobnost za rad ili dođe na rad pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Za povrede radnih obveza iz stavka 1. ovog članka radniku se može otkazati ugovor o radu otkazom uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika ili izvanrednim otkazom.

IV. NADZOR

Članak 55.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba Zakona o zaštiti na radu i na temelju njega donesenih propisa obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.

Unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu, sukladno odredbama Zakona za zaštitu na radu i ovog Pravilnika, obavljaju ravnatelj, odnosno ovlaštenici Centra.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 56.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 57.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana nakon objave na oglasnoj ploči Centra. Utvrđuje se da je ovaj Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči Ustanove dana 17. prosinca 2021. godine, a stupio je na snagu dana 27. prosinca 2021. godine.

KLASA: 003-05/21-06/1

URBROJ: 2137-27-01-02-21-1

RAVNATELJ

Mladen Fajdetić